

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 14. septembar 2023.godine

RTS- Obavezan skrining na SMA od danas u svim porodilištima u Srbiji

BLIC- "NIKAD NISU IMALI TO" Doktorka upozorava na POSTKOVID SINDROM koji se javlja kod pacijenata posle omikrona: Sve više ljudi se ŽALI NA NJEGA

N1- U Srbiji s dijabetesom živi oko 770.000 osoba

DNEVNIK- IMUNIZACIJA HPV MORA BITI BOLJA Vakcinisano tek 26.000 dečaka i devojčica u Srbiji

Obavezan skrining na SMA od danas u svim porodilištima u Srbiji

U porodilištima u Srbiji od danas počinje obavezni neonatalni skrining za rano otkrivanje spinalne mišićne atrofije. Direktorka RFZO Sanja Radojević Škodrić rekla je da su sva porodilišta spremna za skrining na SMA i da su sva deca koja su rođena posle ponoći uključena u skrining.

SMA je retka, progresivna, neuromišićna bolest, koja dovodi do nepokretnosti. Iako je retka, ukoliko se ne otkrije na vreme i ne leči, vodeći je genetski ubica novorođenčadi u svetu. Skrining za svu novorođenčad je o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, a obolela deca primaju i terapiju o trošku države.

Danas počinje obavezni skrining na SMA u svim porodilištima

Olivera Jovović, predsednica NORBS-a, kaže za RTS da prisustvujemo istorijskom momentu jer od danas SMA kao takvu nećemo viđati i lekari neće morati da se suočavaju sa simptomima koje je ova retka bolest nosila sa sobom i od danas menjamo budućnost te dece.

Olivera Jovović je i majka Matije koji je drugi razred i koji boluje od ove bolesti, on, kako kaže, prima terapiju od 2018. godine kada je počelo njegovo lečenje.

"Matija je zahvaljujući terapiji živ i srećan, ide u drugi razred i može da izdrži ceo dan u školi što bez terapije ne bi moglo", napomenula je Jovovićeva.

Ističe da je prava terapija ona koja se primi na vreme, a to u ovom slučaju znači pre pojava simptoma.

Pilot-projekat skrininga se do sada sprovodio nešto duže od godinu dana u klinici Narodni front. Tim postupkom je otkriveno troje dece koja boluju od SMA.

Jovović je istakla da je postupak potpuno bezbolan, što je majkama veoma važno.

Skrining je jutros počeo i u KBC Zvezdara.

Ginekolog KBC Zvezdara Nikoluna Vulić rekla je da su ovog jutra od kada je krenuo skrining u porodilištu rođene dve bebe koje su testirane na SMA i uzorci su poslani na analizu.

Uzorci će se analizirati na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Doktor Miloš Brkušanin rekao je da u proteklih godinu i po, koliko traje pilot-projekat, testirano je 11.000 beba.

Napomenuo je da ima opreme i ljudstva koji će obezbediti testiranje 62.000 beba koliko se rodi u Srbiji.

Direktorka RFZO Sanja Radojević Škodrić naglasila je da su sva porodilišta spremna za skrining na SMA i da su sva deca koja su rođena posle ponoći uključena u skrining.

"Zahvaljujući ovom skriningu dobiće ranu dijagnostiku, a rana dijagnostika je preduslov za terapiju. Ovi pacijenti su živeli dve do tri godine, sada Srbija ima sva tri leka koji postoje na svetu za SMA i ovi pacijenti će moći da žive kao i svi ostali", rekla je direktorka RFZO.

"NIKAD NISU IMALI TO" Doktorka upozorava na POSTKOVID SINDROM koji se javlja kod pacijenata posle omikrona: Sve više ljudi se ŽALI NA NJEGA

Plumolog prim. dr Tatjana Radosavljević i Mirjana Mitrović Josipović iz Agencije za zaštitu životne sredine ističu da je primećeno da se sve više ljudi, nakon preležanog korona soja omirkon žali na pojavu alergije na ambroziju.

Prema podacima Instituta za javno zdravlje "Batut" u Srbiji je 8,8 posto žena alergično, a 5,8 muškaraca, pokazalo je istraživanje iz 2019. godine. Najčeća alergija koja se javlja je ambroziju, a prim. dr Radosavljević ističe da polen ambrozije izgleda kao loptica koja ima čičke oko sebe i kao takva ona može vrlo čvrsto da se uhvati na sluzokoži nosa, očiju i usne duplje.

- Može da siđe u bronhiono stablo i na same bronhije i tu proizvodi alergijsku reakciju - kazala je dr Radosavljević i dodala da ambrozija može da izazove tegobe za koje se ne bi reklo da potiču od alergije.

- One se tim istim čičkovima hvataju za povrće i voće. U slučaju da nije dobro oprano može da izazove probleme slične crevnim virusima, kao i upalu mokraćne bešike.

Posle omikrona sve više ljudi sa alergijom

Temperature do 30 stepeni odgovaraju ovoj biljci, kao i one ekstremno visoke, preko 33, 34 stepena.

Prema rečima dr Radosavljević, jedan od postkovid simptoma je upravo problem sa ambrozijom.

- Odgovaraju joj visoke temperature, vetrovi. Ono što sam primetila jedan broj pacijenata koji do sada nikada nisu imali problem sa ambrozijom, posle preležanog kovida, omikron soja, ispoljavaju alergijske manifestacije – rekla je Radosavljević.

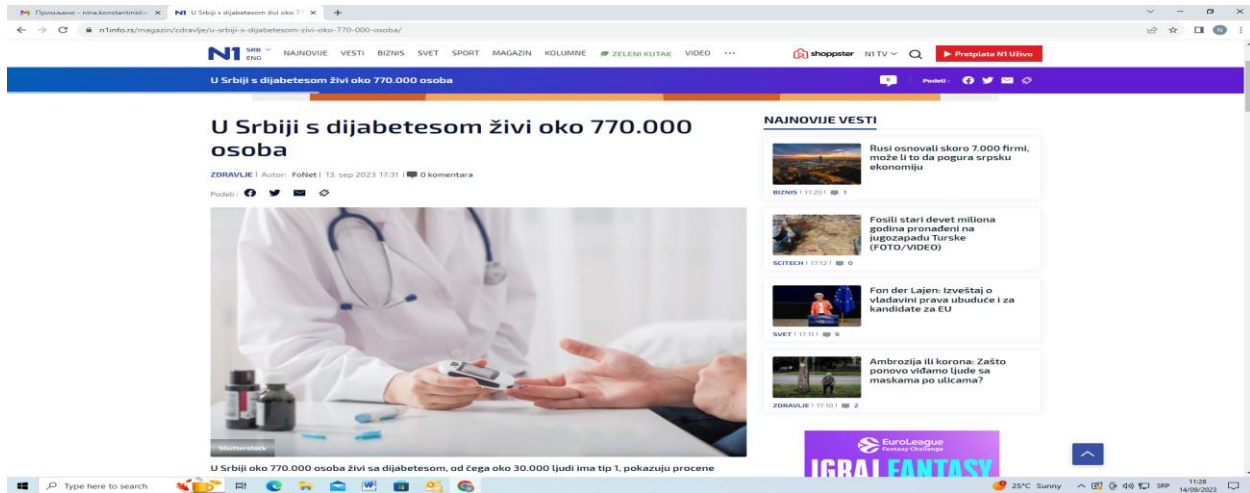
Ljudi koji stalno reaguju na alergijske reakcije, preventivno koriste terapije, u konsultaciji sa lekarom i dovode sebe u situaciju da to postane prilagodljivo.

- Pored ambrozije, najaktuelniji alergeni su korovske vrste emitovane polenom u periodu, kao što su štir, bokvica - navela je Mitrović Josipović i dodala da polen ambrozije ima najveći alergeni potencijal.

Kopriva jedan od najboljih rešenja alergijskih reakcija

Sagovornice naglašavaju da kopriva ima skvercetin, sastojak koji se direktno suprotstavlja histaminu koji započinje alergijsku reakciju. Ona mora da se koristi cele godine, u vidu čaja i jedna od mogućih prirodnih odbrana od alergije.

- Antihistamini mogu da pomognu kod pacijenata koji imaju alergiju, zato što je histamin osnova alergije i osnova nastanka alergijskih reakcija. Ako antihistamin ne može da pomogne, u najtežim situacijama moraju da se koriste lekovi iz grupe kortikosteroida, kao što je „Promizon“. Moraju da se uzimaju preko inekcija, ili tableta u tom najgorem periodu. Kad su u pitanju respiratorni organi, mi dajemo lokalne kortikosteroiden preparate. Ljudu koji imaju problem sa plućima, mi da jemo pumpice u vidu lokalnog kortikosteroida - istakla je Mitrović Josipović za "Pink".

U Srbiji s dijabetesom živi oko 770.000 osoba

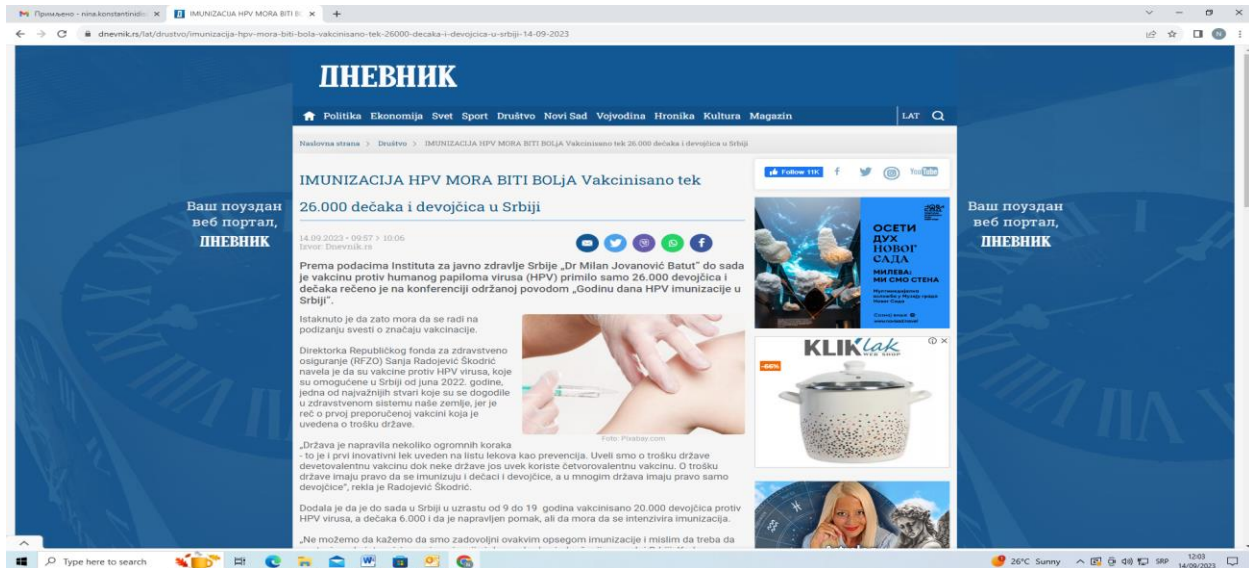
U Srbiji oko 770.000 osoba živi sa dijabetesom, od čega oko 30.000 ljudi ima tip 1, pokazuju procene Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut".

Kako bi se što veći broj osoba sa dijabetesom u Srbiji upoznao sa najsavremenijim načinom kontinuirane isporuke insulina, održana je konferencija za medije na tu temu.

„Dijabetes je hronično oboljenje koje pogađa milione ljudi širom sveta i značajno remeti kvalitet života. Osobe sa dijabetesom su 24 časa dnevno, sedam dana u nedelji, 365 dana u godini, opterećene primenom različitih terapijskih režima i kontrolom glikemije, uz pridržavanje zdravih životnih navika“, rekla je profesorka Medicinskog fakulteta Aleksandra Jotić.

Senzorom potpomognuta insulinska pumpa (SAP) omogućava obustavu isporuke insulina značajno pre ispoljavanja hipoglikemije, što značajno povećava bezbednost i kvalitet života, istakla je Jotić.

Nedavno je razvijen hibridni sistem, koji dodatno automatizovano isporučuje korekcije doza insulina posle obroka, pružajući veću fleksibilnost u životnim aktivnostima, navela je ona i dodala da je prisutan kontinuirani trend porasta SAP terapije, koja je dostupna i u Srbiji za osobe sa T1D, u uslovima efikasne i bezbedne primene.

IMUNIZACIJA HPV MORA BITI BOLJA Vakcinisano tek 26.000 dečaka i devojčica u Srbiji

Prema podacima Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut” do sada je vakcinu protiv humanog papiloma virusa (HPV) primilo samo 26.000 devojčica i dečaka rečeno je na konferenciji održanoj povodom „Godinu dana HPV imunizacije u Srbiji”.

Istaknuto je da zato mora da se radi na podizanju svesti o značaju vakcinacije.

Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić navela je da su vakcine protiv HPV virusa, koje su omogućene u Srbiji od juna 2022. godine, jedna od najvažnijih stvari koje su se dogodile u zdravstvenom sistemu naše zemlje, jer je reč o prvoj preporučenoj vakcini koja je uvedena o trošku države.

„Država je napravila nekoliko ogromnih koraka - to je i prvi inovativni lek uveden na listu lekova kao prevencija. Uveli smo o trošku države devetovalentnu vakcinu dok neke države jos uvek koriste četvorovalentnu vakcinu. O trošku države imaju pravo da se imunizuju i dečaci i devojčice, a u mnogim država imaju pravo samo devojčice”, rekla je Radojević Škodrić.

Dodala je da je do sada u Srbiji u uzrastu od 9 do 19 godina vakcinisano 20.000 devojčica protiv HPV virusa, a dečaka 6.000 i da je napravljen pomak, ali da mora da se intenzivira imunizacija.

„Ne možemo da kažemo da smo zadovoljni ovakvim opsegom imunizacije i mislim da treba da nastavimo da intenziviramo imunizaciju i da ona bude ujednačenija po celoj Srbiji. Kada se pogledaju podaci, samo veći gradovi kao što su Beograd, Novi Sad, Kragujevac imaju adekvatnu imunizaciju, dok su u ostalim krajevima jako loši rezultati”, rekla je ona.

U Srbiji, na žalost, 1.500 žena godišnje oboli, a više od 700 premine od posledica ove bolesti, i pored toga što imamo dostupno efikasno „oružje“ u rukama.

Samo veći gradovi, kao što su Beograd, Novi Sad i Kragujevac, imaju adekvatnu imunizaciju

Najalarmantniji je podatak jeste da sada, prve simptome raka grlića materice, najčešće dobijaju žene u dobi od 32. do 35. godine života, u odnosu na period od pre nekoliko decenija kada je ovaj tip karcinoma bio učestaliji kod žena u kasnijoj životnoj dobi. Treba imati u vidu da je visok obuhvat imunizacije dečaka takođe veoma bitan jer je dokazano da postoji povećana stopa oboljevanja od raka anusa, penisa i usne duplje, za šta je takođe odgovorna HPV infekcija.

„Država je o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje omogućila vakcinaciju devojčica i dečaka protiv HPV-a. Dosadašnji odziv na imunizaciju protiv ove infekcije je, međutim, vrlo slab“, istakla je Gorica Đokić iz Udruženja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika “Progovori”.

„Mnogi roditelji ne znaju da imaju mogućnost besplatne HPV imunizacije za svoju decu. Upravo današnji skup kojem prisustvuje više od 200 lekara, pedijatar i ginekologa iz cele Srbije, kao i predstavnici zdravstvenih institucija na čelu sa Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom prosvete i RFZO, treba da omogući presek stanja i predloži rešenja za veći obuhvat HPV vakcinacije kako bismo zaštitili decu, jer je rak grlića materice jedini rak koji možemo prevenirati jednostavnom imunizacijom. Kao osoba koja vodi udruženje pacijentkinja i koja je preživela rak, apelujem na roditelje da vakcinišu i zašтите svoju decu“, objasnila je Gorica Đokić.

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Mirsad Đerlek naveo je da se protiv virusnih infekcija za sada jedino možemo boriti imunizacijom, odnosno prevencijom bolesti i da je naša zemlja na tom polju napravila veliki pomak.

„Kao što znate država ulaže novac u kontinuirano unapređenje zdravstvenog sistema, poslednjih nekoliko godina uloženo je više od milijardu eura kada su investicioni kapitalni projekti u pitanju, kadrovi, a od prošle godine obezbeđena je i besplatna vakcinacija protiv HP virusa za starosnu grupu od 9 do 19 godina“, rekao je on.

Dodao je da se država se potrudila da nabavi najsavremeniju vakcinu i naveo da problem sa niskom stopom vakcinacije može da se prevaziđe, jer su neke svetske studije pokazale da je bezbedna vakcina i da čak u 90 odsto slučajeva sprečava pretkancerogena i kancerogena stanja.

„Nadam se da ćemo sledeće godine moći da se pohvalimo mnogo boljim rezultatima, ali ne treba da budemo nezadovoljni, jer smo za prvih godinu dana napravili prvu stepenicu i počeli ozbiljno da se bavimo prevencijom raka grlića materice“, rekao je Đerlek.

Ministarka prosvete prof. dr Slavica Đukić Dejanović istakla je značaj bolje informisanosti i rušenja predrasuda koje roditelji ili adolescenti imaju u pogledu vakcinacije protiv HPV virusa.